

FOTÓ: SCHMIDT ANDREA

Gordonkaest a konzervatóriumban Fejgin, egy régi ismerős

– *Hogy tetszett a közönség?*
– Oh! Régi ismerősöm már – mondja mosolyogva. – A szegedi publikumot jóval korábban megkedveltem. De régebben talán mintha többen jöttek volna el, mintha nagyobb lett volna a zene iránti érdeklődés.

– *Moszkvában másképp van?*

– Most igen. Most inkább járnak hangversenyre az emberek. Persze, meglehet, ennek az az oka, hogy az általános áremelkedés közepette éppen a koncertjegyek ára maradt alacsony.

– *Mégis, ugye, szeret Szegedre jönni? Miért?*

– Talán mert itt is örömmel látnak. És persze azért, mert egyik egykori tanítványom, Sín Katalin művésznő itt tanít. Régi a kapcsolat, s a szegedi konzervatórium minden évben meghív. Ezeknek a meghívásoknak csak akkor nem tudtam eleget tenni, amikor otthonról nem hagytak kiutazni. Megtörtént, hogy a személyemre szóló meghívó, úgy mond, „elkészt”, és más küldtek helyettem Szegedre. Ilyen idők jártak akkor. Ennek azonban már vége. A következő időben ismét jövő. – Oh, szerintem egy kissé hosszú darab. És ráadásul nehéz is.

– *Nem tréfál? Én azt hittem, a Hadd kérdezzek most a*

Valentin Fejgin megszokott vendég már a szegedi konzervatóriumban. Az orosz gordonkaművész, a moszkvai zeneakadémia tanára idén tizedik éve tért vissza a városba, hogy koncertezzen, és kurzust tartson a konzervatórium diákjainak. A háromhetes kurzus után, Fejgin szerdán sikeres előadói esten mutatta be: 6 tíz év után is a régi, igazi orosz hangulatú virtuóz.

szerdai koncertről. Miért éppen a Paganini Mózsa-fantáziát ismételte meg ráadás-ként?

– Egyszerű – válaszol Fejgin cinkos derúval. – Ahogy első alkalommal eljátszottam, az nem tetszett, ezért megpróbáltam még egyszer. Persze akkor sem lett tökéletes. Volt, ami jobban ment, és volt, ami kevésbé.

– *De a Csajkovszkij darab szép volt.*

– Oh, szerintem egy kissé hosszú darab. És ráadásul nehéz is.

– *Nem tréfál? Én azt hittem, a Prokofjev szonáta nehezebb.*

– Nem, nem így van. Különb, mind közül a Bach műre kellett leginkább odafigyelni.

– *Mennyire fontos önnek, hogy orosz zeneszerző darabját játssza?*

– Így, ritkán fontos. Minden mű más, és mindegyikhez a maga szabta szenvedéllyel lehet közeledni. A szerdai műsrot is úgy állítottam össze, hogy az, az összes oldalról meg tudja mutatni a csellómuzsikát. Egyébként pedig Oroszországban kevesen vannak, akik csak orosz műveket játszanak. Az emberek Moszkvában is magukénak érzik Mozartot vagy Beethont.

– *A közönség új darabot várt ráadásnak. Miért maradt el?*

– Sajnos, már nem volt elegendő időnk zongorakísérettel új darabot próbálni. Hozzá kell tennem, hogy Bódás Pétert, aki zongorán kísért, kiváló zenésznek tartom. Csak hát, kevés volt az idő.

– *Jövőre milyen darabokkal érkezik?*

– Mint említettem, a Weiner Leó kamarazenekezzel lesz közös koncertünk. Saint-Sans csellóversenyére és három Csajkovszkij műre gondoltunk.

PANÉK SÁNDOR

Ökonómia Alapítvány Közgazdász képzés – csakazértis?

Elvben 1994 szeptemberétől elkezdődhet a közgazdász képzés Szegeden, a József Attila Tudományegyetemen. Elvben – írom – hiszen akár egy önálló kar, akár csak egy meglévő intézetre „rákapcsolódó” képzés elindítása nem akarhat vagy szerelem kérdése, hanem az anyagiaké, a szellemi kapacitásé, a tárgyi feltételeké, és még sorolhatnám. Nem véletlen, hogy Szeged meglehetősen színes oktatási palettája nélkülözi a közgazdász oktatást (a korábbi kihelyezett tagozat is kérészetűnek bizonyult).

Valami mozgolódás azonban észlelhető az ügyben. A cégfinanszírozás idén májusban **Ökonómia** címen alapítványt jegyzett be, amelynek nem titkolt célja, hogy erkölcsi és anyagi támogatást nyújtson a helyi közgazdász képzéshez. Az alapítványt a Magyar Közgazdasági Társaság Csongrád Megyei Szervezete hozta létre, 200 ezer forintos alaptőkével. Ehhez a jövőben bármely bel- és külföldi magán- vagy jogi személy csatlakozhat, ha annak céljával egyetért, és azt támogatni szeretné.

Az Ökonómia Alapítvány létrehozásának hátteréről dr. Tráser Ferenc, az MKT Csongrád Megyei Szervezetének alelnökétől érdeklődtünk.

– *Ön hangsúlyozza, hogy csak elvben kezdődhet meg a tanítás 1994 szeptemberében. Miért?*

– A képzés megszervezése az egyetem kiváltsága, az alapítvány csak segíteni szeretne a vendég oktatók meghívásában, a kiadványok

finanszírozásában, az ösztöndíjak, pályamunkák díjazásában, az oktatási segédanyagok elkészítésében. Ennyire futja az alaptőke kamataiból. Az is az egyetem döntésétől függ, hogy egyáltalán elfogadják-e társaságunk segítségét.

– *Az alapítvány létrehozásáról pontosan egy évvel ezelőtt röppent föl az első hír. Nehézségeik voltak a szervezésben?*

– Egy társadalmi szervezet, amelynek csak 140 fő természetes, s 45-50 jogi személyből álló tagsága van, örülhet, hogy ennyi pénzt el tudott különíteni erre a célra. A jövőben még több céget szeretnénk megkeresni, valamint rábeszélni, hogy támogassák az alapítványt. Nemcsak Csongrád megyében, hanem az egész régióban. Az Ökonómia Alapítvány célja ugyanis Bács, Békés és Csongrád megye közgazdász képzésének támogatása.

– *A bejegyzés óta hat hónap telt el, s csak a napokban hozták nyilvánosságra a hírt...*

– A bejegyzést követően azt kértük az Apehtől, hogy az alapítványt közérdekű kötelezettségvállalásként fogadják el, tehát a cégek a befizetett összegeket levonhassák az adóalapjukból. Az adóhivatal beleegyezését viszont csak nemrégiben hozta a postás.

Az MKT elnöksége különben kuratóriummal alakult át: az elnök dr. Farkas László, az alelnökök dr. Horváth Gyula és dr. Tráser László, a titkár dr. Égető Emese.

F.K.

Az értékek Szeged fényét növelik Százéves a Dugonics Társaság

Száz esztendővel ezelőtt, 1892-ben alakították meg a szegedi szellemi élet egykori kiválóságai a Dugonics Társaságot, abból a célból, hogy ápolják és támogassák a helyi művészeti, kulturális és tudományos életet, országosan elismertté tegyék az itt születő értékeket. A centenáriumi alkalmából a nemrégiben újjáalakult Társaság ma ünnepségsorozatot rendez. Dél előtt koszorúzások lesznek – 9-kor a Dugonics-szobornál, 10-kor a Dugonics Általános Iskola falán lévő emléktáblánál, 11 órakor Dugonics András sírjánál. Délután 5 órakor a Városháza dísztermében centenáriumi közgyűlést tartanak, ahol több előadás hangzik el. A centenáriumi ünnepség előestéjén kértük interjúra dr. Csillik Bertalan egyetemi tanárt, a Dugonics Társaság elnökét.

– *Az elmúlt évek változó társadalmának egyik legjellemzőbb tünete a civil szervezetek, egyesületek, körök létrejötte, újjáéledése. Milyen előzményekre, milyen fundamentumra építhet a nemrégiben felélesztett Dugonics Társaság?*

– Az elmúlt évszázad utolsó évtizedeiben a nemzeti liberális eszme föltámadása alapozta meg a modern Magyarország létét. A kiegyezést követően, a millennium idején az ország gazdasági élete, ipara, közlekedése óriási lendületet vett, és ehhez társult szellemi élnkülése is. A reformkori eszmék, Széchenyi, Kossuth, Deák, Eötvös gondolatai szétsugároztak az országban, s megtermékenyítették a vidéken élő értelmiség tömegeit is. Ennek a nemzeti liberális lendületnek, a szellemi élet öntudatra ébredésének egyik eredménye a szegedi Dugonics Társaság létrejötte. Akkoriban Szeged Magyarország második legjelentősebb városa volt, nem csak lakosságát tekintve, de kulturális potenciálját, szellemi tartományait tekintve is. Azt hiszem, nem kell sorolni, hogy ebben a városban kapott indítást Mikszáth Kálmán és Gárdonyi Géza, itt teljesítette ki pályáját Tömörkényi Móra, Juhász Gyula, Király-König Péter, Nyilasy Sándor, és sorolhatnám még a neveket. Ez a társaság sohasem toledott el a politika semmilyen dimenziójába. Se jobbra, se balra, de alulra sem és ferdén sem. A „célszerű szögényembőr” kulturális igényeit vállalta föl, képviselte és közvetítette. Annak a túlélési készségnek, generációkra áthagyományozó vitalitásnak volt a tégelye, mely a magyarságot átsegítette tatar-, török-, német-, oroszdlúlon. Ennek a magyarságtudatnak szellemi alapját igyekezett megfogalmazni és továbbplántálni. Utolsó éveiben szorosan kapcsolódott a Szegedi Fialatok Művészeti Kollégiumához, a reformáció szellemi örökségét őrző Bethlen Gábor Körhöz, vagy a Löw Immanuel köré csoportosuló szellemi elithez. De egyikhez sem vállalás alapon, hanem a szellem szférájában, az értékek mentén, a minőség nyomvonalán.

– *Annak idején, a '40-es évek végén egy tollvonással szüntettek meg minden polgári szervezetet, civil egyesületet. Érdekes módon a gondolat, az igény, a szándék túlélte az évtizedeket.*

– A kultúrpolitika nevezett ideológiai diktatúra pontosan és célszerűen működött – hallgatásra kényszerített minden, nem központilag vezényelt hangot, véleményt. A rendszer omladozó falai között nagyon hamar szükségét érezték néhányan, hogy haló poraiból ezt a Társaságot is föl kell támasztani. Nagy érdemeik vannak azoknak, akik ezt a nem könnyű munkát magukra vállalták. Ez a centenáriumi ünnepség mindenképpen vízváltó a Társaság történetében. Egy évszázadot – annak minden eredményével, tanulságaival és hibáival – lezár, s egy újat nyit. A fiatalokra, a legfrissebb korosztályokra szeretne építeni. Azokra a középiskolásokra például, akik a Dugonics tollforgató körben tevékenykednek, azokra, akik komolyan veszik a stilsztika, a poétika, a retorika, a stílus és az emberi egyéniség szoros kötődéseit, azokra az írókra, költőkre, zene- és képzőművészekre, természet- és társadalomtudósokra számít, akik tevékenyen közreműködnek az újjáéledő universitasban. A megújuló Dugonics Társaság közeljövőben szerveződő szakosztályaiiban olyan értékes munkát igyekezünk felmutatni, amely minőségében a nagyvilág felé fordul, de mindennek visszacsillanása Szegednek, ennek a városnak fényét emeli. A lokális érték így válhat az európai kultúra részévé, a város értékes műhelyévé. A centenáriumi jó alkalom arra, hogy egy szabad és demokratikus országban a második száz esztendő terveit szövögethessük, egy civil társadalom, egy polgárosodó város javára.

T. L.

Technológiai Park Finn pénz, amerikai tanács

A Szegeden kialakítandó *Technológiai Park* volt a témája annak a tegnapi beszélgetésnek, amelyet a városházán folytatott a polgármesteri hivatal néhány munkatársa, az önkormányzat képviselői és a park létrehozásában érdekelt cégek képviselői. A találkozón az amerikai kongresszus képviselőletében részt vettek Roger Vaughan és Brian Clevinger közgazdászok, hogy tanácsaikkal lássák el a szegedieket.

A Technológiai Park létrehozására tett javaslatot novemberben fogadta el a közgyűlés, amikor is szándéknyilatkozatot írtak alá a finnországi, Tamperei Innovációs Központtal a park megvalósíthatósági tanulmányának közös elkészítéséről. E megállapodás szerint a költségek háromnegyed részét a Finn Ipari és Kereskedelmi Minisztérium, egyharmadát Szeged város fedezné. A közgyűlés határozata felhatalmazta *Tühegyi József* alpolgármestert a Technológiai Park létrehozásával kapcsolatban további tárgyalások folytatására.

A helyi elképzeléseket hallva Roger Vaughan kifejtette, szerinte a legfontosabb feladat eldönteni, *mi legyen a park funkciója*. A már működő vállalkozások fejlesztése, a város kihasználhatatlan kapacitásának mozgósítása, a tőke és a vállalkozások Szegedre vonzása, vagy a tudomány és az oktatás eredményeinek hasznosítása az üzleti életben. Az amerikai közgazdász szerint a Technológiai Park e feladatok közül mindössze egyet vállalhat. Ha pedig választani kell, akkor a legfontosabb a tudomány és a gazdaság közötti kapcsolat megerősítése – mondta Roger Vaughan.

K. G.

DM PROGRAMAJÁNLAT

MA
SULI MOZI 12.30 órától a Dugonics moziban. Az Aladdin című olasz kalandfilm vetítik.
CSELES CSALAFINTASÁGOK 14.30–16 óráig a Százszorszép Gyermekházban, 15–16 óráig Kamasz klub.
A NÉPRAJZI NÉPFŐISKOLA előadása Kunság, Jászság néprajza címmel kezdődik 15 órakor a Csongrád Megyei Pedagógiai és Közművelődési Szolgáltató Intézetben, Közép fasor 1-3. Előadó: dr. Bellon Tibor néprajzkutató, a JATE adjunktusa.
INGYENES JOGI TANÁCSADÁST tart dr. Ágoston Katalin Szőregen, a művelődési házban 17–18 óráig.
A BAROSS-VEDRESESTÉK keretében, dr. Veress László nyugdíjas igazgató-főorvos tart megemlékező előadást dr. Eszes Ferencről, az egykori Baross Gábor Gyakorló Gimnázium tanáráról a Vedres István Építőipari Szakközépiskolában 17 órakor.
ÚGY TÁNCOLNÉK VELED. Péntek esti randevú a klasszikus társastáncot kedvelőinek a Bálint Sándor Művelődési Házban 18 órától.
AD AND D klub középiskolásoknak 18 órától a BBMK Belvárosi Klubjában.
TÖRVÉNYTŐL SÚJTVA című filmet vetítik 19 órától a Tamási Áron Szabadidőközpontban. A Csakjózene teaház vendégei: a Hévilág, Hátország, PM.
GENERÁL HARMONY a JATE aulájában 21 órakor.

HOLNAP
SZINI TANODA foglalkozás 8–12.30 óráig a BBMK Belvárosi Klubjában. Vezető: Csicsai Antal. (vasárnap is)
CSIRIBIRI GYERMEK-KUCKÓ 9–12 óráig az ifjúsági házban. Meséről - mesére: Róka koma nyulacska.
KÉPZŐMŰVÉSZETI MATINÉ délelőtt 10 órakor a múzeumban folton folt címmel. Vezető Rác Ildikó.
TERMÉSZETESEN EGÉSZSÉGESEN NAP a Százszorszép Gyermekházban délelőtt 10–16 óráig. Reformkonyha, kondisza, rajzverseny és a fogászati matricagyűjtő akció sorsolása.
KORSZAKVÁLTÁS? Elméledések világunk tudományos, gazdasági, szociális helyzetéről, beleértve a földön kívüliek helyzetét és különböző válságokat. Az előadást Arany László tartja a Bábszínházban 15 órakor.
A II. DEREKEGYHÁZI KÉPZŐMŰVÉSZETI ALKOTÓTÁBOR kiállításának megnyitása 15 órakor lesz a Csongrád Megyei Pedagógiai és Közművelődési Szolgáltató Intézet kiállított termében. (Közép fasor 1-3.) A tárlatot Tóth Attila művészeti író ajánlja az érdeklődők figyelmébe.
LUTRA KLUB, kerámia és néptánc foglalkozások a Juhász Gyula Művelődési Központban 16 órától. 19 órától koncert a Rock klubban: Olyér napi Jam Session.
ALFAJÁRÓK KLUBJA 15 órától a BBMK Belvárosi klubjában.
ROCK AND ROLL disco a JATE-klubban 20 órától. Vezető Tóth András.

Egyházi kórushangverseny

Szent Cecília tiszteletére *egyházi kórushangverseny* lesz november 22-én, Krisztus Király vasárnapján, délután 5 órakor a Dómban. Közreműködnek: a Karolina Iskola Leánykara, a Dugonics András Piarista Gimnázium Fiúkara, a Dóm Gyermekkórusa, a Dóm Leánykara, a Papnövendékek Kamarakórusa, a Tarjánvárosi Szent Gellért Énekkar és a Szegedi Dóm Vegyeskara. A hangverseny utáni 6 órai szentmisén az egyesített énekkarok énekelnek.